

R • A • R • I • S

REČNIK
Projektnih termina
i ključnih pojmoveva

REČNIK

Projektnih termina i ključnih pojmova

Odgovornost

Biti odgovoran za ishod ili rezultat neke aktivnosti.

Akcioni plan

Opis onoga što treba da bude urađeno, kada i ko treba da postigne rezultate koje zahteva jedan ili više ciljeva. Sadrži zadatke, rasporede, raspodelu sredstava i kriterijume za evaluaciju. Može da predstavlja jednostavniju verziju plana projekta .

Aktivnost

Element rada koji se obavlja tokom trajanja projekta. Jedna aktivnost uobičajeno ima očekivano trajanje, očekivane troškove i očekivane potrebe sredstava. Aktivnosti se obično dele na zadatke.

Raspored aktivnosti

Gant grafikon, grafička prezentacija slična uspravnom stupčastom grafikonu, definiše vremenske okvire, sekvence i trajanje projektnih aktivnosti. Može se takođe upotrebiti da definiše norme u praćenju napretka i da dodeli odgovornosti za dostizanje normi.

Stvarni troškovi

Troškovi koji se realno stvaraju i registruju u toku obavljanja rada.

Dodata vrednost

Dodatak nekog značajnog kvaliteta poboljšanja učinka kao rezultat neke preduzete akcije, koja može i ne mora biti deo inicijalnog razumevanja, sporazuma ili ugovora.

Adendum

Dokument koji modifikuje odredbe ugovora.

Dozvoljeni trošak

Trošak koji zadovoljava kriterijume razumnosti, relevantnosti za ugovor, knjigovođenja u skladu sa standardima i generalno prihvaćenim principima knjigovodstva i prakse koja odgovara datim okolnostima.

Zaduženje

U upravljanju projektima, zaduženje je zadatak ili posao dat jednoj osobi, odeljenju ili timu na završetak. Zaduženje može biti jednostavan zadatak a može i obuhvatati niz aktivnosti i događanja koja su potrebna da bi se postigao prethodno definisan cilj.

Pretpostavke

Svi faktori za koje verujete da će biti prisutni da bi doprineli uspešnom ishodu projekta.

Revizija

Formalan upit u napredovanje, rezultate ili neki drugi aspekt projekta ili sistema. Sistematsko pregledanje evidencije i dokumenata ne bi li se ustanovila adekvatnost i efektivnost budžetiranja, knjigovodstva, finansijskih i drugih relevantnih politika i procedura, saglasnost sa relevantnim zakonima, propisima, politikama i procedurama, pouzdanost, tačnost i kompletност finansijskih i administrativnih evidencija i izveštaja, kao i obim u kojem se fondovi i drugi resursi propisno štite i efektivno koriste.

Autoritet -

Sposobnost ubedivanja drugih ljudi da se ponašaju u skladu sa Vašim odlukama. Autoritet se generalno bazira na shvatanju da je jedna osoba oficijelno ovlašćena da izdaje obavezujuće naredbe.

Pismo o dodeli ugovora

Pismo koje se šalje u odgovor na predaju projektne prijave koje kaže da je projektna prijava pozitivno ocenjena i da će bespovratna sredstva biti dodeljena podnosiocu predloga projekta.

Početna vrednost

Stanje ekonomskog, društvenog ili konteksta životne sredine, u datom trenutku (obično na

početku projekta), u poređenju s kojim će se meriti promene. Osnovna situacija se opisuje na osnovu početnih ili kontekstualnih indikatora koji opisuju ekonomiju, društveno-ekonomsko okruženje, zainteresovane grupe, itd.

Reper

Indikator koji Vam omogućava da merite efekat ili uspeh projekta poredajući ga sa nečim sličnim, npr. poređenje broja osoba koje završe kurs sa nekim drugim sličnim kursem u srodnoj oblasti.

Poravnavanje

Kvalitativno i kvantitativno poređenje performansi projekta sa onim što se smatra najboljim u istom ili srodnom domenu intervencije. Poravnavanje je olakšano kada, na nacionalnom ili regionalnom nivou, postoje lige tabele dobre i loše prakse.

Račun

Izjava koja se odnosi na prodatu robu, pružene usluge, ili završen rad.

Spisak materijala

Kompletna lista svih delova i sirovih materijala koji ulaze u jedan entitet i koji pokazuje količinu svake stavke potrebne za dati posao.

Troškovnik

Kompletan listing svih materijala, njihovih količina i opisa i njihovih cena koštanja (rata) po jedinici.

Budžet

Iznos izdvojen za projekt koji predstavlja procenu planiranih troškova i prihoda. Budžet može biti predstavljen u smislu novca ili jedinica resursa.

Kapitalna dobra

Zemljište i zgrade (uključujući bilo kakav interes za posedovanjem zemljišta i zgrade u najmu) i artikli opreme i druga pokretna i nepokretna dobra.

Kapitalni trošak

Ukupan trošak potreban za sticanje dobra.

Kapitalni projekti

Projekti koji imaju specifičan cilj stvaranja novog dobra ili objekta ili poboljšanja postojećih.

Protok novca

Dotok i oticanje fondova u okviru projekta. Vremenski definisana evidencija prihoda i rashoda, često grafički predstavljena.

Analiza protoka novca

Aktivnost ustanavljanja protoka novca (u i iz projekta) mesec za mesecom i akumuliranog ukupnog protoka novca namenjenog projektu radi merenja realnih naspram budžetskih troškova. Ovo je potrebno da bi se obezbedilo finansiranje projekta po najnižoj ceni izvođenja a služi i kao metod za merenje napredovanja projekta.

Upravljanje konfliktom

Proces u kojem rukovodilac projekta koristi relevantne tehnike upravljanja da bi se pozabavio neizbežnim neslaganjima, kako tehničke tako i personalne prirode, koja se javljaju među onima koji rade na projektu.

Potrošni materijal

Materijal koji se potroši tokom projekta. Kolektivni termin koji predstavlja široku lepezu artikala previše malih da bi se navodili pojedinačno, iako se uglavnom identifikuju po grupacijama.

Indikator konteksta

Mera ekonomske, društvene ili varijable životne sredine koja se tiče čitavog regiona, sektora ili grupe na koju projekt želi da utiče (npr. BDP po glavi stanovnika, godišnji broj radnih mesta kreiranih u regionu). Indikatori konteksta mogu opisivati osnovnu situaciju pre početka projekta i željenu situaciju nakon završetka projekta. Oni su obično kvantifikovani na osnovu podataka statističkih zavoda ili statističkih timova.

Nepredviđeni izdatak	Suma novca ostavljena sa strane u budžetu da pokrije nepredviđene troškove.
Ugovaranje	Posao ulaženja u ili preduzimanja ugovora.
Procedura dodele ugovora	Procedura koje se drži Ugovaratelj da bi identifikovao konsultanta/ dobavljača/ ugovarača/ korisnika za dobavljanje određenih usluga/zaliha/radnji/bespovratnih sredstava i sa njima zaključio ugovor. U kontekstu pretpristupnih fondova, relevantne smernice koje se tiču procedura dodele ugovora mogu se naći u PRAG-u.
Ugovaratelj	Evropska Komisija, koja deluje u ime države korisnika, u slučaju centralizovanog pristupa. Ugovaratelja postavlja vlada države korisnice, u slučaju decentralizovanog pristupa.
Korektivne mere	Korektivne mere su mere koje se preduzimaju da bi eliminisale uzroke postojećih neusaglašenosti i drugih nepoželjnih situacija koje se javljaju u vezi sa implementacijom projekta. Izmene koje se uvode da bi donele očekivane buduće performanse projekta u skladu sa planom ili da bi ispravile uzrok neuspeka ili nedostatak dizajna projekta.
Trošak	Monetarna vrednost projektne aktivnosti.
Naknada troškova	Povraćaj direktnih troškova i direktno povezanih režijskih troškova ali bez dodatka za profit.
Varijacija troška	Bilo kakva razlika između procenjenog koštanja aktivnosti i stvarnog koštanja aktivnosti.
Proračun troškova	Proces određivanja stvarnog koštanja iz stvarnih rashoda. Često postoji velika razlika između načina na koji se troškovi inicijalno procenjuju i načina na koji se novac ustvari troši kako odmiče projekat.
Kritična putanja	Serijski projektnih aktivnosti koja određuje najraniji završetak projekta. Kritična putanja se obično menja s vremenom na vreme jer se neke aktivnosti završavaju ili pre ili posle zadatog roka.
Delegiranje	Čin ovlašćivanja drugih davanjem odgovornosti za aktivnosti.
Predmet isporuke	Materijalni ili nematerijalni objekat proizveden kroz izvršenje projekta. Predmet isporuke može da se sastoji iz više manjih predmeta isporuke.
De Minimis (uredba)	je Uredba EK koja izuzima male subvencije od obaveze da ih unapred obavesti za odobrenje Komisije prema pravilima o državnoj pomoći iz Ugovora o EK. Prema novoj Uredbi, pomoći u vrednosti do €200.000 koja se daje na period od tri godine neće se smatrati državnom pomoći. Kreditne garancije će takođe biti pokrivene do granice gde garantovani deo kredita ne prelazi €1,5 miliona. U cilju sprečavanja malverzacija, oblici pomoći za koje se suma inherentnog dela pomoći ne može precizno izračunati unapred (tzv. 'netransparentna' pomoć) i pomoći problematičnim preduzećima su izuzeti iz ove Uredbe.
Zavisne promenljive	Svaki događaj ili posao koji zavise od ishoda drugih aktivnosti i poslova. Realizacija zavisne aktivnosti ili posla stoga zahteva uspešan završetak druge aktivnosti ili posla.
Devijacija	Svaka varijacija od planiranog učinka. Devijacija se može desiti u smislu rasporeda, koštanja, učinka, ili obima posla. Analiza devijacija je ključni element kontrole projekta.

Direktni troškovi
Oni troškovi (radne snage, materijala i drugi direktni troškovi) koji se mogu dosledno vezati za rad koji se odvija na određenom projektu. Direktni troškovi se najbolje upoređuju sa indirektnim troškovima koji se ne mogu vezati za određeni projekat.
Preraspodela
Mera do koje projekat ili aktivnost koju podržava uzima udeo u tržištu, radnu snagu, zemljište ili kapital od drugih lokalnih firmi.
Kriterijumi prihvatljivosti
Skup preduslova prema kojima kandidatu može biti dozvoljeno da učestvuje u tenderu/pozivu za predloge i prema kojima mu se može dodeliti ugovor koji finansira EK. Državljanstvo i poreklo su ključni kriterijumi.
Efektivnost
Činjenica da su očekivani efekti postignuti i da su ciljevi ispunjeni. Indikator efektivnosti se izračunava povezivanjem indikatora ishoda, rezultata ili uticaja sa kvantifikovanim ciljem. Za potrebe jasnoće, može biti od koristi navesti da li mislimo na efektivnost ishoda, rezultata ili uticaja.
Efikasnost
Činjenica da su efekti proizvedeni uz razumne troškove. Indikator efikasnosti se izračunava kada se stavke u budžetu podele sa kvantitetom proizведенih efekata. Za potrebe jasnoće, može biti od koristi navesti da li mislimo na efikasnost ishoda, rezultata ili uticaja.
Procena uticaja na životnu sredinu
Tehnika koja se upotrebljava za identifikovanje efekata razvojnih projekata na životnu sredinu. Zahteva sprovođenje opsežne studije da bi se fokus stavio na životnu sredinu. Ova procena se može svesti na terenu ili kao akademska studija što zavisi od prirode/veličine projekta.
Evaluacija
Procena efikasnosti, efektivnosti, uticaja, održivosti i relevantnosti projekta u kontekstu izrečenih ciljeva. Obično se sprovodi kao nezavisno ispitivanje pozadine, ciljeva, rezultata, aktivnosti i uposlenih sredstava, ne bi li se izvukle pouke koje mogu voditi budući process donošenja odluka.
Objekat
U projektnom smislu, ovaj termin se obično odnosi na izgrađenu sredinu, npr. zgrade, strukture, infrastrukturu i opremu.
Studija izvodljivosti
Studija izvodljivosti, koja se sprovodi u fazi formulacije, potvrđuje da li je predloženi projekt dobro zasnovan i da li je izvesno da će odgovoriti na potrebe ciljanih korisnika. Studija treba da dizajnira projekt do poslednjeg operativnog detalja, uzimajući u obzir sve tehničke, ekonomske, finansijske, institucionalne, upravljačke, aspekte životne sredine i društveno-kulturološke aspekte. Studija će Evropskoj komisiji i njenoj partnerskoj vladi obezbiti dovoljno informacija da opravda prihvatanje, izmenu ili odbijanje predloženog projekta za dalje finansiranje.
Honorar
Ugovorenna suma koja treba da motiviše i da kompenzuje ugovarače za njihov učinak u odnosu na projektne zadatke.
Povratna informacija
Povratna infomacija postoji kada se zapažanje u vezi sa rezultatima i efektima na terenu koristi da bi se prilagodila implementacija projekta, ili da bi se napravile radikalnije promene, uključujući preispitivanje postojanja projekta. Povratna informacija je glavna svrha prelazne evaluacije kada ona ima upravljačku i/ili formativnu perspektivu.
Finansijsko upravljanje
Upravljanje finansijskim aktivnostima projekta ili velikim paketom posla.

Fiksirani troškovi

Troškovi koji ne variraju sa obimom aktivnosti, kao što su smeštaj, osiguranje, amortizacija, bezbednost i minimalni troškovi komunalija.

Ugovor na fiksirani iznos

Paušalni ugovor gde dovaljač pristaje da robu ili usluge dobavi po fiksiranoj ceni.

Gant grafikon

Popularni stupčasti grafikon koji pokazuje vremenski raspored zadataka ili aktivnosti onako kako se odvijaju u vremenu. Iako Gant grafikon inicijalno nije pokazivao odnose između aktivnosti, to je postala praksa u tekućoj upotrebi s obzirom da se mogu identifikovati i vremenski raspored i međuzavisnost zadataka.

Opšti uslovi

Opšti uslovi koji se primenjuju na ugovore o bespovratnim sredstvima za eksterne aktivnosti koje finansira Evropska zajednica

Bespovratna sredstva

Fiansiranje se za korisnike obezbeđuje bez obaveze vraćanja novca donatoru (poklon). Ugovori su nekomercijalne prirode. Dodeljuju se ili u cilju promocije jedne od politika EU ili u svrhu sprovođenja aktivnosti ili funkcionalisanja nekog tela.

Prijava za bespovratna sredstva

Predlog projekta i standardni prijavni formular kao odgovor na poziv za predloge EK.

Korisnik bespovratnih sredstava

Primalac bespovratnih sredstava.

Vodič za podnosioce predloga projekta

Dokument koji objašnjava svrhu Poziva za predloge za bespovratna sredstva. Uključuje pravila koja određuju ko se može prijaviti, tipove aktivnosti i troškove koji se mogu finansirati kao i kriterijume za ocenu predloga. Takođe pruža praktične informacije o tome kako popuniti prijavni formular, koji aneksi su potrebni, i koja se proceduralna i ugovorna pravila primenjuju.

Učinak

Posledica koja utiče na krajnje korisnike nakon završetka projektnih aktivnosti, i koja se skoro uvek dešava nakon kompletiranja projekta. Određeni efekti (specifični učinci) se mogu primetiti nakon nekoliko meseci ili na duže vremenske staze (npr. u praćenju preduzeća koja su primaoci pomoći nakon perioda od dve godine). Učinci mogu biti direktni ili indirektni, pozitivni ili negativni, očekivani ili neočekivani.

Indikator

Merljivi pokazatelj da se nešto, na šta je program imao uticaj, promenilo. Kako bismo bili u stanju da vršimo nadzor nad sprovođenjem projekta i da sudimo o njegovom učinku u poređenju sa zadatim ciljevima, neophodno je da koristimo skup indikatora, o kojima se mora odlučiti unapred ili na samom početku sprovođenja programa, kako bismo mogli prikupiti relevantne podatke. U većini slučajeva biće im dodeljeni ciljni nivoi, koje će agregatno odgovarati ciljevima projekta. Razni tipovi indikatora svrstavaju se u: i. Resursni ili indikatori unosa odnose se na deo budžeta alociran za svaki nivo pomoći. Finansijski indikatori koriste se za nadgledanje napretka u smislu (godišnjih) obaveza i plaćanja sredstava na raspolaganju za bilo koju operaciju, meru ili program u vezi njihovih prihvatljivih troškova. ii. Izlazni (output) indikatori odnose se na aktivnost. Mere se fizičkim ili monetarnim jedinicama (npr. dužina izgrađenog puta, broj finansijski podržanih preduzeća, itd.) iii. Indikatori rezultata odnose se na neposredne i momentalne efekte izazvane projektom. Oni daju informacije o promenama u, naprimjer, ponašanju, kapacitetu ili učinku ciljne populacije ili direktnih korisnika. Takvi indikatori mogu biti fizičke (smanjenje broja putovanja, broj uspešnih polaznika obuke, broj saobraćajnih nezgoda, itd.) ili finansijske prirode (uticaj resursa privatnog sektora, smanjenje troškova prevoza) iv. Indikatori učinka se odnose na posledice projekta izvan trenutnih efekata na direktnе korisnike.

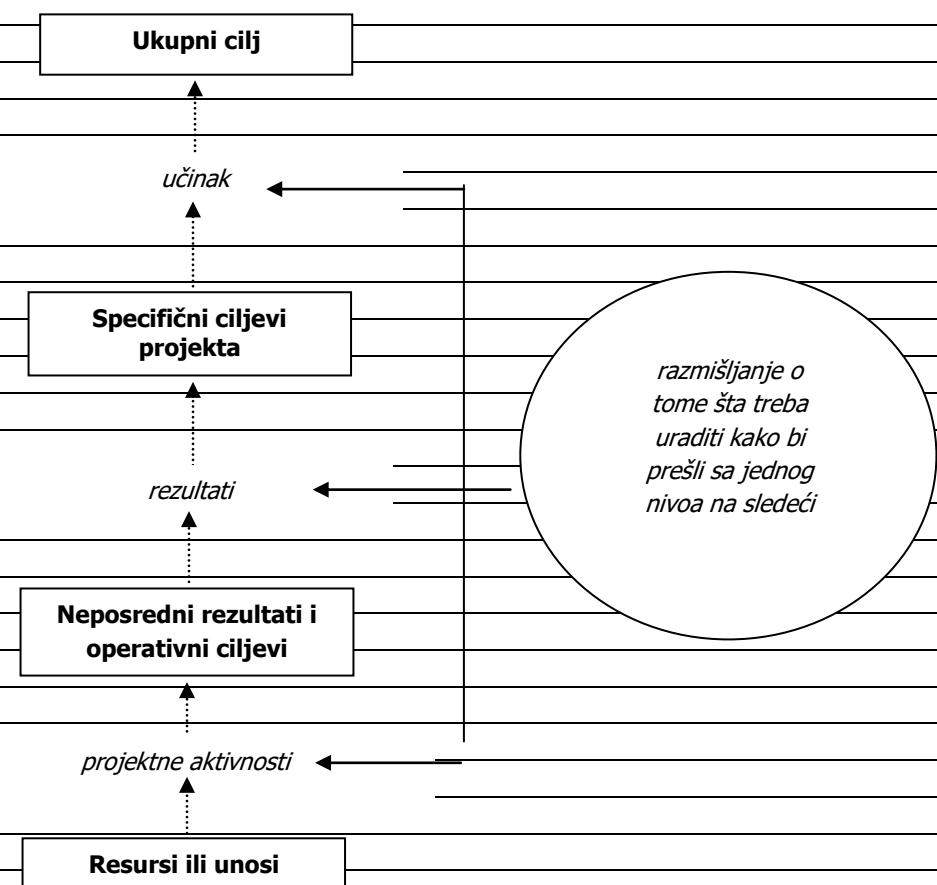
Indirektni trošak
Finansijski trošak za potreštene resurse koji nisu direktno povezani sa određenim ugovorom, projektom, proizvodom ili uslugom, kao što su dodatni generalni i administrativni troškovi.
Interna stopa prinosa
Interna stopa prinosa (ISP) je godišnji finansijski prinos za dati izdatak bez obzira na bilo koje spoljne ili vezane faktore.
Logika intervencije
Strategija koja stoji iza projekta. Narativni opis projekta na svakom od četiri nivoa „hijerarhije ciljeva”, korišćene u logičkoj matrici.
Unos (input)
Finansijska, ljudska, materijalna, organizaciona i regulativna sredstva korišćena za sprovođenje projekta. Nadzor i evaluacija fokusiraju se pre svega na unose uložene od strane javnih tela i korišćenih za dobijanje neposrednih rezultata (<i>output</i>). Ova definicija daje relativno široko značenje reči „unos“. Neki preferiraju da ograniče njenu korišćenje isključivo na finansijska ili budžetska sredstva.
Faktura
Račun ili pisani zahtev za plaćanje po ugovoru za robu ili usluge.
Nepravilnosti
Napuštanje prakse koja je izložena u uslovima/propisima koji se odnose na aktivnosti (kao što je grant šema EK). Pojam nepravilnosti ne odnosi se isključivo na učinjene ili prepostavljene prevare.
Početni sastanak
Sastanak na početku projekta ili na početku važne faze projekta kako bi se usaglasilo shvatnje projektnih ciljeva, procedura i planova, i kako bi započeo proces timskog rada.
Vođstvo
Vođstvo je sposobnost da se uspostavi vizija i pravac, da se uskladi i utiče na druge sa zajedničkom svrhom, i da se ljudi osnaže i inspirišu kako bi se postigao uspeh projekta. Omogućava da se projekat nastavi u promenjivom i nesigurnom okruženju.
Lekaža
Nivo aktivnosti, koji je izgubljen u regiji npr. broj novih radnih mesta koji popunjava populacija izvan regije.
Leveridž
Dodatna sredstva koja su dodeljena projektu kako bi dopunila projektna sredstva, obično se odnose na sredstva iz privatnog sektora.
Logički okvir
Matrica u kojoj je predstavljena logika intervencije projekta, prepostavke i rizici, objektivno proverljivi indikatori i izvori provere.
Pristup logičke matrice (LFA)
Metodologija planiranja, vođenja i evaluacije programa i projekata, uključujući analizu problema, ciljeva i strategija, pripremu logičke matrice i raspored aktivnosti i raspodelu sredstava.
Sredstva
Unosi potrebni kako bi se obavio posao (kao što su zaposleni, oprema i materijali).
Microsoft Project
Najprodavaniji računarski program za planiranje i organizovanje projekata.
Prekretnica
Ključni događaj u toku ciklusa projekta, obično završetak isporuke ili drugo bitno postignuće.
Nadzor (Monitoring)
Redovno prikupljanje i analiza unosa, neposrednih rezultata i izlaznih podataka, zajedno sa informacijama u vezi problema koji se rešavaju.

Efekat multipliciranja

Posledični učinak direktnih projektnih investicija. Na primer, nova radna mesta povećavaju neto prihode i samim tim potražnju, što opet vodi otvaranju radnih mesta.

Cilj

Opis svrhe projekta. Jasna, eksplizitna i inicijalna izjava o efektima koje projekat treba da postigne. Ciljevi su direktno povezani sa identifikacijom problema, za koji je projekat kreiran da iskoreni ili ublaži. Kvantitativan cilj se iskazuje u formi indikatora a kvalitativni cilj u formi opisa, npr.: 30% svih neposrednih rezultata mora prvo koristiti dugo nezaposlenima. Specifični ciljevi tiču se rezultata i učinka intervencije na direktne korisnike. Ukupni cilj odgovara svrsi projekta. Svrha intervencije je da proizvede učinak izražen u globalnim terminima, npr. smanjenje regionalnih razlika u nivou razvijenosti. Ciljevi takođe mogu biti prelazni. Ciljevi koji označavaju neposredne rezultate koje treba proizvesti zovu se operativni ciljevi.

Drvo ciljeva

Dijagramski prikaz logički planiranih predloženih projektnih intervencija, koji slede nakon analize problema, a koji pokazuje predložena sredstva, resurse i završetak.

Objektivno proverljivi indikatori (OPI)

Merljivi indikatori koji pokazuju da li su ciljevi postignuti na svakom nivou hijerarhije logičkog okvira. OPI obezbeđuju osnovu za kreiranje odgovarajućeg sistema nadzora.

Ukupni cilj

Cilj u širem sektoru i nacionalnom sektoru, kome je projekat dizajniran da doprinese.

Neposredni rezultati (output)

Fizički proizvod ili merljiva posledica pojedinačnih zadataka i aktivnosti, na primer, broj obučenih osoba, broj preduzeća kojima je pružena pomoć, itd.

Spoljna usluga (outsourcing)

Dodeljivanje ugovora spoljnjim privatnim, javnim ili volonterskim organizacijama za obezbeđivanje usluga prethodno dodeljenih izabranoj organizaciji.

Dnevница (Per Diem)
Per Diem znači 'po danu'. Kada se radi o projektima obično se odnosi na jednokratnu sumu koja pokriva sve „ne-uključene“ troškove nastale u vezi sa radom na projektu.
PRAG (Praktični vodič kroz procedure ugovaranja pomoći EZ trećim zemljama)
Vodič Evropske komisije kroz procedure i pravila nabavke i ugovaranja, koji se primjenjuju na ugovore u sklopu pomoći EZ trećim zemljama. Primjenjuje se i na projekte finansirane iz pretprištupnih fondova, umesto pravila o javnoj nabavci zemlje korisnice.
Pretkvalifikacija
Procena sposobnosti, trenutnih kapaciteta, itd. kao inicijalni deo procesa odabira. Koristi se za sužavanje broja ponuđača prilikom poziva za dodelu ugovora i na taj način se smanjuje obim posla i za ponuđače koji verovatno ne bi bili uspešni kao i posao pregledanja podnetih ponuda i donošenja odluke o odabiru.
Analiza problema
Strukturirano ispitivanje negativnih aspekata neke situacije, radi utvrđivanja uzroka i njihovih učinaka.
Nabavka
Proces nabavljanja robe i usluga za javno telo.
Projektni ciklus
Projektni ciklus sledi tok projekta od početne ideje sve do njenog sprovođenja. On daje okvir koji osigurava konsultacije sa svim relevantnim subjektima i definiše ključne odluke, zahteve za informacijama i odgovornosti u svakoj od faza, kako bi tokom trajanja projekta bilo moguće doneti odgovarajuće odluke. Oslanja se na evaluaciju kako bi lekcije naučene iz iskustva uneli u buduće projekte.
Upravljanje projektnim ciklusom
Metodologija pripreme, sprovođenja i evaluacije projekata i programa, koja se temelji na integrисаном pristupu i pristupu logičke matrice.
Upravljanje projektom
Upravljanje projektom je disciplina planiranja, organizovanja i upravljanja resursima kako bi se do uspešnog kraja doveli specifični ciljevi i ciljevi projekta. Institut upravljanja projektom definiše upravljanje projektom kao „primenu znanja, veština, alata i tehnika na projektne aktivnosti kako bi se ispunile ili premašile potrebe i očekivanja relevantnih subjekata“.
Svrha projekta
Ciljevi projekta u smislu održivih pogodnosti koje se obezbeđuju korisnicima projekta. Ne odnosi se na usluge koje projekat obezbeđuje (to su rezultati), ni na korišćenje tih usluga, već na pogodnosti koje korisnici projekta imaju kao rezultat korišćenja usluga projekta.
Raspored projekta
Vremenski okvir projekta, označava datume (apsolutne ili relativne u odnosu na početak projekta) kada će projektni zadaci početi i kada će se završiti, koji resursi će biti potrebni i koje prekretnice će se dosegnuti.
Program
Niz projekata sa zajedničkim ukupnim ciljem.
Projekat
Niz aktivnosti/radova sa određenom svrhom i ciljem, koji planira da postigne rezultat u vremenskom okviru.

Potvrda

Pisana potvrda, u formi izjave na papiru, o primanju uplate (u novčanom smislu) za robu ili usluge koje su vam pružene.

Rezultati

Posledice koje zadaci i aktivnosti (i njihovi neposredni rezultati) imaju na ciljnu grupu i krajnje korisnike. Rezultati se javljaju kada dođe do promene ponašanja ciljne grupe ili krajnjih korisnika. Ovo se dešava ukoliko projekat postigne svoje ciljeve. Rezultati mogu i ne moraju da se postignu do dana završetka projekta.

Rizici

Vjerojatnost da bi neki događaj ili aktivnost mogli negativno utjecati na realizaciju projektnog cilja ili aktivnosti. Rizici se sastoje od faktora koji su njegov sastavni dio ili su izvan projekta, premda se općenito naglasak stavlja na one faktore koji su izvan izravne kontrole menadžmenta.

Mogu postojati mogući spoljni događaji koji će imati negativan uticaj na projekat ukoliko se dese. Rizik se odnosi na kombinaciju verovatnoće da će se događaj desiti i uticaj na projekat ukoliko se desi. Ukoliko su verovatnoća da se nešto desi i uticaj na projekat visoki, treba da identifikujete mogući događaj kao rizik i razvijete plan za upravljanje tom situacijom.

Upravljanje projektnim rizicima

Upravljanje projektnim rizicima je strukturisan proces koji dopušta da se individualni rizici i ukupni rizici projekta razumeju i da se njima proaktivno upravlja, optimizujući uspeh projekta svođenjem pretnji na najmanju moguću meru i povećanjem prilika.

Resursi

Sve što je potrebno da se završi projekat, naručito ljudstvo i novac.

Pravilo porekla

Uslov koji se odnosi na zemlju proizvodnje opreme.

Raspored

Planirani datumi za obavljanje aktivnosti i planirani datumi ključnih događaja.

Izvori verifikacije

Načini beleženja indikatora ili prekretnica i načini na koje će biti prezentovani menadžmenzu projekta ili onima koji obavljaju evaluaciju uspeha projekta.

Specifikacija

Dokument namenjen pre svega za upotrebu prilikom nabavke, koji jasno i tačno opisuje osnovne i tehničke zahtev za robu, materijal ili usluge, uključujući i procedure na osnovu kojih će se utvrditi da su zahtevi ispunjeni. Specifikacije robe i materijala mogu takođe uključivati zahteve za čuvanje, pakovanje i označavanje.

Sponzor

Osoba koja ima ovlašćenja nad projektom, obezbeđuje sredstva, odobrava promene u obimu, obezbeđuje viši pravac i vodi projekat u okviru organizacije.

Relevantni subjekat

Relevantni subjekat je bilo ko, unutar ili van organizacije koji ima interes u vezi sa projektom ili ono što projekat donosi na njega imati uticaj.

Upravni odbor

Upravni odbor je grupa relevantnih subjekata višeg nivoa koji su odgovorni za obezbeđivanje vođstva po pitanju opštег strateškog pravca.

Ugovor o nabavci robe

Komercijalni ugovor o kupovini robe ili materijala.

Održivost

Ključni uslov uspešnog projekta. Održivost je sposobnost da se generišu rezultati nakon što prestanka pomoći sa strane. Iako je projekat vremenski ograničen, pogodnosti treba da se nastave a aktivnosti treba da se razvijaju još dugo nakon završetka projekta, bez potrebe za spoljnim unosima.

Varijansa

Razlika između trenutne vrednosti i očekivane vrednosti. Koristi se kako bi se odredila tačnost predviđenog zadatka.

Ciljna grupa

Grupa relevantnih subjekata na čije ponašanje mora da se utiče projektom, ukoliko projekat ima učinak. Često moramo imati promene kod ciljne grupe kako bi projekat imao efekat na krajnje korisnike.

Timski rad

Timski rad je kada ljudi sarađuju radeći zajedno na istom cilju, i po tome se razlikuje od drugih načina rada u okviru grupe.

Jačanje tima

Proces delovanja na grupu različitih individua, od kojih svaka ima svoje ciljeve, potrebe i perspektive, kako bi efikasno radili zajedno za dobrobit projekta, tako da njihov tim postigne više nego što bi bila suma njihovih pojedinačnih npora.

Opis projekta (*ToR*)

Opis projekta definije zadatke zahtevane od onoga kome se dodeljuje ugovor i opisuje pozadinu projekta i ciljeve, planirane aktivnosti, očekivane unose i neposredne rezulatet, budžet, vremenski okvir i opis poslova.

Ugovor o izvođenju radova

Komercijalni ugovor za radove koje treba izvršiti.

Plan rada

Plan koji označava aktivnosti i resurse neophodne za postizanje rezultata i svrhe projekta.